

Brüsszel, 2018. december 6.
(OR. en)

15250/18

COSI 313
JAI 1256
ENFOPOL 601
FRONT 439
MIGR 217
ASIM 165
FAUXDOC 110
EUROJUST 171
COPEN 436
COPS 474
CFSP/PESC 1161

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Dátum:	2018. december 6.
Címzett:	a delegációk
Előző dok. sz.:	14576/1/18 REV 1
Tárgy:	A migráncsempész-hálózatokkal szembeni fellépés fokozása: átfogó operatív intézkedések – Jóváhagyás (2018. december 6.)

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak az alábbiakban felsorolt és a mellékletben részletezett, a migráncsempész-hálózatokkal szembeni fellépés fokozására irányuló átfogó operatív intézkedéseket, amelyeket a Tanács a 2018. december 6-i 3661. ülésén hagyott jóvá.

A migráncscempész-hálózatokkal szembeni fellépés fokozása: átfogó operatív intézkedések¹

I. A releváns információk áramlásának javítása, 3. o.

1. Az EMSC kapacitásának növelése a tagállamok migráncscempészesszel kapcsolatos nyomozásainak támogatása céljából.
2. Az összes érintett fél hozzákapcsolódása az EMSC-n belül létrejött információs központhoz (ICH).
3. A közvetlenül gyűjtött információk és az információelemzési kapacitások közötti közvetlen kapcsolat erősítése.

II. Az operatív eszközök megerősítése a migráncscempész hálózatok hatékony felszámolása céljából, 4. o.

4. Az uniós szakpolitikai ciklus / az EMPACT intenzívebb használata.
5. A migráncscempészés kezelésével foglalkozó közös összekötői munkacsoport (JLT-MS) létrehozása az Europol keretében.
6. Regionális operatív platformok használata.
7. A pénzügyi nyomozási komponens megerősítése.
8. Az igazságügyi összetevő erősítése.
9. Operatív szükségleteken alapuló képzés.

III. A cempész-hálózatok online kommunikációjának akadályozása, 6. o.

10. Az Europol keretében működő szélsőséges internetes tartalmakkal foglalkozó uniós egység (EU IRU) kapacitásainak megerősítése, többek között az Europol számára további erőforrások rendelkezésre bocsátása révén.

IV. Az Uniónak a prioritást jelentő harmadik országokban és régiókban végzett külső tevékenységeivel fennálló szinergiák maximális kiaknázása, 6. o.

11. A KBVP-missziókkal/műveletekkel való kapcsolatok erősítése.
12. Uniós összekötő tisztviselők a Közel-Kelet és Észak-Afrika, a Száhel-övezet és a Nyugat-Balkán térségében.
13. Közös operatív partnerségek (COP) harmadik országokkal.

2018. október 18-án az Európai Tanács az embercempész-hálózatok elleni küzdelem fokozására szólított fel, és felkérte a Tanácsot, hogy e célból decemberre dolgozzon ki átfogó operatív intézkedéseket.

Jelentős előrelépések történtek a migráncscempészelleni uniós cselekvési terv (2015–2020) keretében, amely strukturált szakpolitikai keretet határoz meg erre a területre vonatkozóan. Az Európai Tanács azon felhívására válaszol, hogy tovább kell fokozni az erőfeszítéseket, az alábbiakban felvázoljuk a bűnüldözési szempontokra összpontosító, operatív intézkedéseket.

¹ Az ebben a dokumentumban szereplő olyan intézkedéseket, amelyek további források mozgósítását teszik szükségessé az EU költségvetéséből, a költségvetési hatóságnak jóvá kell hagynia, és nem érinti a többéves pénzügyi keretről (2021–2027) folytatott tárgyalásokat.

I. A releváns információk áramlásának javítása

1. Az EMSC kapacitásának növelése a tagállamok migráncscsempészéssel kapcsolatos nyomozásainak támogatása céljából:

- ◆ **Erősíteni kell az EMSC operatív és analitikai kapacitásait**
- ◆ **Az EMSC-nek proaktívan kapcsolatot kell felvennie az illetékes nemzeti hatóságokkal** egyrészt a rendelkezésre álló operatív támogatás megismertetése céljából, másrészt azért, hogy konkrét visszajelzéseket gyűjtsön arról, hogy milyen típusú támogatásra van leginkább szükség
- ◆ **A tagállamoknak aktívan és szisztematikus részt kell venniük az Europol adatbázisai számára való adatszolgáltatásban**
- ◆ **Le kell zárni az olyan nemzetközi megállapodásokról való tárgyalásokat,** amelyek lehetővé teszik a személyes adatoknak az Europol és a harmadik országok közötti cseréjét

2. Az összes érintett fél hozzákapcsolódása az EMSC-n belül létrejött információs központhoz (ICH):

- ◆ **EI kell mélyíteni az ICH jelenlegi partnereinek integrációját és észszerűsíteni kell feladataikat, továbbá új partnereket kell bevonni a fokozatosság elve alapján²**

- ◆ **Fokozni kell a stratégiai információk** harmadik országokból való áramlását, többek között a bevándorlási összekötő tisztviselők, a bűnüldöző szervek összekötő tisztviselői és az összekötő bírák révén
- ◆ **Javítani kell** adott esetben az Europol Biztonságos Információcsere Hálózati Alkalmazásán (SIENA) keresztül, az ICH és az érintett KBVP-missziók/-műveletek közötti **kommunikációhoz szükséges technikai kapacitást**

3. A közvetlenül gyűjtött információk és az információelemzési kapacitások közötti közvetlen kapcsolat erősítése:

- ◆ Stratégiai szinten az Europol, a Frontex és az EASO közötti további együttműködésre van szükség annak érdekében, hogy **közösen elemezzék** az Unióba irányuló, illetve az Unión belüli **irreguláris migrációt**
- ◆ Operatív szinten **a bűnüldöző szervezetnek a terepen szolgálatot teljesítő tagjai számára közvetlen hozzáférést kell biztosítani az Europol adataihoz,** hogy valós időben, helyben össze tudják vetni az adatokat, mégpedig az Europol-rendeletnek és a nemzeti jogi kereteknek megfelelően

² Például: EASO, EMSA, az NBB, EU SatCen, IOM, UNHCR, esetleg Eurojust

- ◆ Opciókat kell kidolgozni arra vonatkozóan, hogy **az Europol elemzőkből és szakértőkből álló mobil csoportjait** (EMAST/EMIST) rövid/középtávon **telepíteni lehessen** a migrációs csomópontokba, a Frontex meghallgatási tevékenységeihez igazodva
- ◆ A **Frontex PeDRA-projektje** keretében információkat kapó feleknek proaktív, strukturált visszajelzéssel kell szolgálniuk a Frontexnek, az ügynökségnek pedig tovább kell bővítenie a projektet
- ◆ **Optimális EMPACT kiadásfinanszírozás biztosítása** a releváns operatív cselekvési tervek számára, szükség szerint további finanszírozási lehetőségek igénybevétele
- ◆ A rendelkezésre álló erőforrásokhoz való hozzájárulás megkönnyítése **a harmadik országok** releváns EMPACT operatív intézkedésekben való **szisztematikusabb részvétele** érdekében
- ◆ 2019 végéig **célzott jelentés készítése** az Europol keretében, a Frontexszel szoros együttműködésben, **a nyugat-balkáni migráncscempészés kezeléséről**

II. Az operatív eszközök megerősítése a migráncscempész hálózatok hatékony felszámolása céljából:

4. Az uniós szakpolitikai ciklus / az EMPACT intenzívebb használata:

- ◆ További **szinergiák** létrehozása – az EMSC aktív bevonásával – az EMPACT releváns operatív cselekvési tervein belüli azon **operatív intézkedések között**, amelyek hatással vannak a migráncscempészésre
- ◆ **Okirat-hamisítási szakértők szisztematikusabb telepítése** az operatív tevékenységek folyamán a tagállamokból, az Europoltól és a Frontex okmányokkal való visszaélés elleni kiválósági központjából
- ◆ **5. A migráncscempészés kezelésével foglalkozó közös összekötői munkacsoport (JLT-MS) létrehozása az Europol keretében:**
- ◆ A munkacsoportnak **az EMSC-be kellene beágyazódnia**, és az ICH-val teljes szinergiában kellene működnie, elkerülve ugyanakkor az átfedéseket
- ◆ Ezen **állandó operatív csoportban** egyrészt uniós tagállamok, másrészt nem uniós partnerek összekötő tisztviselői fognak részt venni.
- ◆ Feladata az lesz, hogy **platformot biztosítson különböző multilaterális, hírszerzésen alapuló, koordinált intézkedések** számára a migráncscempészéssel összefüggő fenyegetések elleni fellépésben, ideértve az EU-ban és a harmadik országokban működő nagy értékű célpontokkal kapcsolatos operatív munkát is

6. Közös regionális operatív platformok igénybevétele:

- ◆ Eseti értékelés alapján a bécsi **közös operatív irodához hasonló** vagy egyéb, ilyen jellegű **létesítmények létrehozása** más helyszíneken is.

7. A pénzügyi nyomozási komponens megerősítése:

- ◆ A tagállamok feladata lenne biztosítani, hogy a migráncsempészési ügyekben zajló pénzügyi nyomozás céljára nemzeti szinten elegendő **erőforrás, szakismeret és igazságügyi támogatás** álljon rendelkezésre, többek között a bűncselekmények finanszírozásával, a pénzmosással és a vagyonvisszaszerzéssel kapcsolatos operatív cselekvési terv keretében
- ◆ **Az Europol és az Eurojust keretében** a tagállamok **pénzügyi nyomozási és vagyonvisszaszerzési intézkedéseinek támogatására rendelkezésre álló kapacitás** kapcsolódó szakismeretekkel és technikai támogatással való **erősítése.**
- ◆ **Az Europol stratégiai elemzési képességeinek megerősítése** a bűnszervezetek profiljáról, illetve a migráncsempészés bűnözői piacainak méreteiről alkotott átfogó uniós hírszerzési kép tökéletesítése érdekében, biztosítva a szinergiát a Frontex keretében folyó munkával, illetve az egyéb érdekelttek által nyújtott információkra is építve

8. Az igazságügyi összetevő erősítése:

- ◆ Az **Eurojust fokozottabb bevonása** az EMPACT releváns operatív cselekvési tervei kapcsán
- ◆ **A tagállamoknak aktívan, a rendelkezésre álló teljes igazságügyi együttműködési eszköztárat felhasználva támaszkodniuk kellene az Eurojust támogatására** a migráncsempészéssel kapcsolatos ügyekben
- ◆ Az Eurojust által a közös nyomozócsoportokhoz biztosított testreszabható megállapodásminta használatának fejlesztése és előmozdítása a szakemberek körében, **a közös nyomozócsoportok migráncsempészési esetekben való felállításának a meggyorsítása** érdekében
- ◆ Az Eurojustnak továbbra is támogatnia kellene **a szakemberek hálózatba szerveződését**, hogy elősegítse a migráncsempészési ügyekben a nyomozás és a büntetőeljárás lefolytatása során kialakult legjobb gyakorlatok cseréjét, valamint a kihívások és a levont tanulságok azonosítását, többek között mérlegelve e célból az ügyész hálózat felállításának szükségességét is

9. Operatív szükségleteken alapuló képzés:

- ◆ A Frontexnek és a CEPOL-nak – adott esetben az Europol, az Eurojust és az eu-LISA támogatásával – **képzési programokat** kellene kidolgoznia a határellenőrzési egységek, a konzuli hivatalok és egyéb érintett szolgálatok számára, **azok szükségleteihez igazítottan**

- ◆ Kiegészítő jelleggel, külső partnerekkel³ együttesen közös regionális és/vagy világszintű **képzési platformot lehetne kiépíteni az érdekeltek széles körének bevonása céljából**

III. A csempészhálózatok online kommunikációjának akadályozása

10. Az Europol keretében működő szélsőséges internetes tartalmakkal foglalkozó uniós egység (EU IRU) kapacitásainak megerősítése, többek között az Europol számára további erőforrások rendelkezésre bocsátása révén, az alábbi célokra:

- ◆ **az értesítések számának növelése**
- ◆ a csempészhálózatok által használt **műszaki infrastruktúra** feltérképezése és **ellehetetlenítése**
- ◆ az EU IRU **online szolgáltatókkal való**, e területre irányuló **együttműködésének** megerősítése
- ◆ **közös kampányok**, például „célzott értesítésekkel kapcsolatos akciónapok” szervezése

IV. Az Uniónak a prioritást jelentő harmadik országokban és régiókban végzett külső tevékenységeivel fennálló szinergiák maximális kiaknázása:

11. A KBVP-missziókkal/műveletekkel való kapcsolatok erősítése:

- ◆ Azon lehetséges információáramlási utak azonosítása, amelyekben **az Europol és az Interpol megkaphatná az EUNAVFOR Atalanta művelettől** a nem kalóztevékenységgel kapcsolatos bűncselekményekre – például az embercsempészésre – vonatkozó **releváns információkat** a műveletre vonatkozó jogi kerettel összhangban
- ◆ Az EUNAVFOR MED Sophia műveleten belüli bűnügyi információs egység kísérleti projektjének eredményei alapján alkalmas lehetőségek keresése az együttműködés további erősítése céljára; ilyen lehet többek között a **KBVP-missziók és a polgári missziók bel- és igazságügyi ügynökségei közötti**, a polgári KBVP területére vonatkozó paktum keretében történő **információcsere**
- ◆ A szükséges technikai, jogi és szervezeti intézkedések megtétele – azok erőforrásigényét is figyelembe véve – annak érdekében, hogy a **KBVP-missziók/-műveletek** adott esetben, a missziókra vonatkozó jogi kerettel összhangban **információcserét folytathassanak a SIENA-n keresztül**

³ CEPOL, Interpol, UNODC, EBESZ

- ◆ **Az Europol által** vendégtisztviselői révén a **KBVP-missziók/-műveletek számára nyújtott, rotációs alapú támogatás** folytatása.

12. Uniós összekötő tisztviselők a Közel-Kelet és Észak-Afrika, a Száhel-övezet és a Nyugat-Balkán térségében:

- ◆ A bevándorlási összekötő tisztviselők hálózatának létrehozásáról szóló rendelet jelenlegi felülvizsgálatára építve a harmadik országbeli **uniós összekötő tisztviselők tevékenységeinek további konszolidációja és koordinálása** – a párhuzamosságok elkerülése érdekében, illetve abból a célból is, hogy a potenciális összekötő tisztviselők lehetőleg szélesebb köréből lehessen meríteni –, adott esetben közös képzések révén

13. Közös operatív partnerségek (COP) harmadik országokkal:

- ◆ **Közös operatív partnerségeket kell kialakítani** harmadik országokkal az olyan tevékenységek támogatására, mint például a közös nyomozócsoportok, a kapacitásépítés és az összekötő tisztviselők cseréje, továbbá a Bizottsággal és az EKSZ-szel együttműködésben, valamint az érintett uniós ügynökségek bevonásával munkacsoportot kell létrehozni az érdekelt tagállamokkal annak érdekében, hogy hatékonyabban lehessen megvalósítani a közös operatív partnerségeket a kiemelt harmadik országokban

- ◆ A migráncscsempészéssel kapcsolatos **információk cseréjének megerősítésére** alkalmas lehetőségek feltérképezése, ideértve többek között az **eseti jellegű támogatást a folyamatban lévő nyomozásokhoz** és a fokozott megelőzési intézkedésekhez, valamint a harmadik országokkal a meglévő együttműködési platformok – mint például az AFIC vagy az egyéb harmadik országokkal létrehozott hasonló megoldások – keretében zajló kapacitásépítési tevékenységeket is; szorosabb együttműködés kialakítása az EU és az Afrikai Unió releváns szervei, például az AFRIPOL, között
- ◆ **A rendőrségi és vámügyi együttműködési központok és rendőrségi együttműködési központok⁴ modelljének kibővítése** a szomszédos országokkal (Algéria, Tunézia, Egyiptom, Törökország, nyugat-balkáni partnerek).
- ◆ **A MAOC-N⁵-nel való szinergiák előmozdítása** a sokféle bűncselekményben részt vevő bűnszervezetek által használt ún. „érdeklődésre számot tartó hajók”-ra vonatkozó információcsere céljából.

⁴ Rendőrségi együttműködési központok jöttek létre Spanyolország és Marokkó között.

⁵ A MAOC (N) az Atlanti-óceánon keresztül Európa és a nyugat-afrikai partok felé irányuló, légi és tengeri úton zajló kábítószer-kereskedelem elleni küzdelem céljára szolgáló platform. A platform keretében hét uniós tagállam működik együtt: Franciaország, Írország, Olaszország, Hollandia, Portugália, Spanyolország és az Egyesült Királyság.

A migráncsempész-hálózatokkal szembeni fellépés fokozása: átfogó operatív intézkedések

Az Unióba való jogellenes belépést és ott tartózkodást elősegítő bűnügyi csoportok „szolgáltatásai” iránt továbbra is nagy a kereslet, ami egyre jelentősebb hasznot generál az embercsempész hálózatok számára. A beszámolók szerint a migráncsempészekkel kapcsolatos ügyek olyan, egyre inkább kizsákmányoló bűncselekmények formáját öltik, amelyekhez erőszak és az alapvető jogok egyéb súlyos megsértései társulnak.

Az EU cselekvési terve a migráncsempészet ellen (2015–2020)⁶ strukturált szakpolitikai keretet határoz meg, amely konkrét intézkedéseket tartalmaz négy prioritási területet érintően: 1) hatékonyabb rendőri és igazságszolgáltatási válaszlépések, 2) hatékonyabb információgyűjtés és -megosztás, 3) hatékonyabb megelőzés és 4) fokozottabb együttműködés a harmadik országokkal.

Jelentős előrelépést sikerült eddig elérni. Az uniós szakpolitikai ciklus/az EMPACT hatékony keretet teremt az operatív együttműködéshez, többek között közös akciónapok révén, amelyeken a tagállamok, harmadik országok, uniós ügynökségek és más külső partnerek vesznek részt. Emellett 2016 februárjában létrejött az Europolon belül a Migráncsempészés Elleni Küzdelem Európai Központja (EMSC). A máltai nyilatkozatban és a hozzá kapcsolódó cselekvési tervben foglaltaknak megfelelően egy évvel később létrejött az EMSC-n belül a migráncsempészéssel kapcsolatos kérdésekkel foglalkozó információs központ (ICH).

Az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex) kulcsfontosságú szerepet játszik abban, hogy elősegítse az Europol és az érintett tagállamok felé az információáramlást, többek között a migránsok meghallgatásából származó, releváns információk, valamint a szélesebb körű kockázatelemzési adatok továbbítása révén. Ezenkívül, mivel az okmányokkal való visszaélés a migráncsempészt elősegítő egyik legfontosabb tényező, 2018. február 1-jén megkezdte működését a Frontex okmányokkal való visszaélés elleni kiválósági központja.

Az Eurojust fontos szerepet tölt be a migráncsempészés elleni küzdelem igazságszolgáltatási dimenziójának kezelése tekintetében.

Az eu-LISA és a CEPOL tevékenységei és munkája kulcsfontosságúak az információcsere, illetve a képzés szempontjából.

⁶ 9345/15

Továbbra is elsődleges fontosságú az erőfeszítések további fokozása a csempészhálózatok elleni átfogó fellépés céljából. A cél a migráncsempész-hálózatok teljes egészében való – mind az Unión belüli, mind az azon kívüli – felszámolása kell, hogy legyen, figyelembe véve ugyanakkor azt, hogy ezek a hálózatok egyre többféle bűncselekményt követnek el⁷, és rendkívül gyorsan alkalmazkodnak.

Az integrált megközelítés megköveteli, hogy a külső határok fokozott ellenőrzéséhez olyan, a bűnüldözés által vezérelt, az Unió területén elkövetett bűncselekményekre irányuló hatékony válaszlépések társuljanak, amelyeket megfelelő forrásokkal támogatnak, és amelyeket követően tényleges büntetőeljárásokra kerül sor. Emellett a migráncsempészből származó jövedelemnek kevesebb mint 2 %-át kobozzák el, ezért egyértelmű prioritást jelent azoknak a kapacitásoknak a megerősítése, amelyek az ezen a bűnügyi területen végbemenő tiltott pénzügyi mozgások elleni küzdelemhez szükségesek.

Egy ilyen integrált megközelítést olyan projekteknek és programoknak kell kísérniük, amelyek célja az alábbiak támogatása: a származási és a tranzitországokban a megfelelő jogi keretek kialakítása, a harmadik országok arra irányuló kapacitásának erősítése, hogy a csempészek ellen nyomozást és büntetőeljárást indítsanak; tájékoztató és megelőző kampányok indítása azokkal a kockázatokkal kapcsolatban, amelyekkel a migráncsempészsben való részvétel, illetve a migráncsempészek segítségének igénybevétele jár.

A bűnüldözési szempontokra összpontosító, fent körvonalazott operatív intézkedéseket illetően figyelembe kell venni az alábbiakat:

I. A releváns információk áramlásának javítása céljából:

1. Az EMSC kapacitásának növelése a tagállamok migráncsempészsével kapcsolatos nyomozásainak támogatása céljából

Az Europol által a tagállamoknak biztosított operatív támogatás maximalizálása érdekében az Europol keretében működő Migráncsempészs Elleni Küzdelem Európai Központjának (EMSC) **meg kellene növelnie operatív és elemzési kapacitásait**. Az Europol számára ennek megfelelően további erőforrásokat kell biztosítani. Minderre az **EMSC azon proaktív erőfeszítésével** kombináltan kellene, hogy sor kerüljön, amely **a nemzeti illetékes hatóságok bevonására** irányul, mind a rendelkezésre álló operatív támogatás előmozdítása, mind pedig az arra vonatkozó konkrét visszajelzések gyűjtése céljából, hogy milyen típusú támogatásra van a leginkább szükség, figyelembe véve a csempészhálózatok működési módszereit és a nemzeti szinten felmerülő konkrét igényeket.

⁷ A migráncsempészs területén tevékenykedő, szervezett bűnözői csoportok 46 %-a részt vesz egyúttal ember- és kábítószer-kereskedelemben, vagyon elleni bűncselekményekben, pénzmosásban stb.

Az Europol kapacitásainak megerősítéséhez a tagállamok megfelelő erőforrásokkal való ellátása szükséges mind a rendőrségek, mind az igazságügyi hatóságok szintjén, a hatékony és átfogó nyomozások és a megfelelő bírósági intézkedések biztosítása érdekében.

A tagállamoknak az Europol-adatbázisok releváns – akár harmadik országokból származó – információkkal való feltöltésébe történő **aktív, szisztematikus bevonása** kritikus fontosságú a hírszerzési összkép javítása és a bűnözők közötti kapcsolódási pontok azonosítása szempontjából.

Mindeközben a Bizottságnak törekednie kell az Europol és a harmadik országok⁸ közötti személyesadat-cserét lehetővé tevő **nemzetközi megállapodásokról szóló tárgyalások** mielőbbi **lezárására**.

2. Az összes érintett fél hozzákapcsolódása az EMSC-n belül létrejött információs központhoz (ICH)

Az információs központ egy olyan, számos szereplőt/érdekeltet bevonni hivatott platform, amely azzal a céllal jött létre az EMSC keretében, hogy javítsa a migrációs útvonalak mentén az illegális bevándorlást elősegítő bünszervezetekről és a nagy értékű célpontokról rendelkezésre álló hírszerzési képet, és amelynek fókuszpontját földrajzi értelemben az Unión kívüli származási és tranzitországok képezik. Katonai és bűnüldözési adatok, valamint az uniós ügynökségektől és partnerektől kapott információk gyűjtésével foglalkozik. Termékeit a tényleges nyomozásokban, illetve büntetőeljárásokban illetékes nemzeti hatóságok általi közvetlen felhasználásra szánja.

Az ICH jelenlegi partnerei esetében a mélyebb integrálódás és a feladataik egységesebb szempontok szerinti szerveződése érdekében az Europolnak mielőbb le kell zárnia az e partnerekkel (pl. a tagállamokkal, az EUNAVFORMED-del, az Interpollal, a Frontexszel és az EUROGENDFOR-ral) még kialakítás alatt álló munkamegállapodásokat – ahol ez releváns. Az **új partnerek** (pl. EASO, EMSA, NBB, EU SatCen, IOM, az ENSZ Menekültügyi Főbiztosának Hivatala és esetleg Eurojust) **bevonása** tekintetében lépésenkénti megközelítést célszerű alkalmazni az ICH alapvetően operatív jellegének megtartása érdekében.

A következő lépések közé kell tartoznia **az ICH számára harmadik országok által nyújtott stratégiai információk mennyisége növelésének**, ideértve különösen a bevándorlási összekötő tisztviselőkn, a bűnüldöző szervek összekötő tisztviselőin és az összekötő bírakon keresztüli információáramlást. Erőfeszítésekre van szükség adott esetben az Europol Biztonságos Információcsere Hálózati Alkalmazásán (SIENA) keresztüli, az ICH és az érintett KBVP-missziók/-műveletek közötti kommunikációhoz szükséges technikai kapacitás javítása érdekében.

⁸ A Tanács 2018. júniusban felhatalmazta a Bizottságot, hogy tárgyalásokat kezdjen Algériával, Egyiptommal, Izraellel, Jordániával, Libanonnal, Marokkóval, Tunéziával és Törökországgal.

A harmadik országokban az ICH-val való együttműködés során észlelt konkrét hiányosságok kezelése érdekében célzott kapacitásépítési projekteket lehetne kidolgozni többek között olyan partnerekkel, mint az UNODC, az EBESZ, az IOM és az ENSZ Menekültügyi Főbiztosának Hivatala.

3. A közvetlenül gyűjtött információk és az információelemzési kapacitások közötti közvetlen kapcsolat erősítése

Annak érdekében, **hogyan lehetővé váljon a stratégiai adatok dinamikus és zökkenőmentes áramlása minden szervezet között, kellő tekintettel azok megbízatására**, hatékonyabban kell igénybe venni a tagállami és az uniós erőforrásokat – például a tagállami bevándorlási összekötő tisztviselőket és az európai migrációs összekötő tisztviselőket, az Europol összekötő tisztviselőket és vendégtisztviselőket, a Frontex harmadik országokkal létrejött regionális kockázatelemzési hálózatait (például az Afrika–Frontex hírszerzési együttműködési hálózatot (AFIC)) és más uniós ügynökségek – például a Frontex – összekötő tisztviselőinek hálózatát, amelyek mind a bevándorlási összekötő tisztviselők hálózatának létrehozásáról szóló rendeletre vonatkozó aktuális bizottsági javaslat (átdolgozás)⁹ hatálya alá tartoznak.

Stratégiai szinten az **Europolnak, a Frontexnek és az EASO-nak továbbra is együtt kell működni** az EU-ba irányuló és az EU-n belüli **irreguláris migráció együttes elemzése érdekében**, hogy tovább lehessen erősíteni az érintett ügynökségeknek/hivatalnak és az uniós tagállamoknak a jelenségre való reagáláshoz szükséges ismereteit és kapacitásait.

Operatív szinten a **bűnüldöző szerveknek a terepen szolgálatot teljesítő tagjai számára közvetlen hozzáférési lehetőséget kell biztosítani az Europol adataihoz**, hogy valós időben, helyben össze tudják vetni az adatokat¹⁰, mégpedig az Europol-rendeletnek és a nemzeti jogi kereteknek megfelelően.

Annak érdekében, hogy hatékonyabban lehessen támogatni a nyomozásokat és javulhasson a Frontex meghallgatási tevékenységeivel való összhang, lehetőségeket kell kialakítani **az Europol mobil elemzői és szakértői csoportjainak (EMAST/EMIST) meglévő migrációs csomópontokban való rövid és középtávú telepítésére**, a két ügynökség közötti szoros konzultáció mellett, teljes mértékben maximalizálva a lehetséges szinergiákat.

⁹ Bizottsági javaslat – Rendelet a bevándorlási összekötő tisztviselők európai hálózatának létrehozásáról (átdolgozás) (COM(2018) 303 final), a 2011. április 5-i 493/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel módosított, a bevándorlási összekötő tisztviselők hálózatának létrehozásáról szóló, 2004. február 19-i 377/2004/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezése céljából.

¹⁰ Különös figyelmet kell fordítani „az Europol-rendszerek lekérdezése” (QUEST) elnevezésű, az Europol vezetésével zajló projekt tagállami végrehajtására.

A Frontexnek folytatnia kell PeDRA elnevezésű projektje fejlesztését¹¹, amely várhatóan fokozza majd az információáramlást és javítja az adatoknak az Europol és a tagállamok általi felhasználását. Az információk címzettjei által a Frontexnek adott proaktív, strukturált visszajelzéseknek elő kell segíteniük célzottabb határellenőrzési intézkedések meghozatalát.

Végezetül a Frontex kibővített meghallgatási tevékenységei növelni fogják a migráncsempészsérről rendelkezésre álló adatok – köztük a bűnügyi adatok – mennyiségét, és ezáltal segítséget nyújtanak a bünszervezetek üzleti modelljének a felszámolásához. Ebben az összefüggésben **megoldást kell találni az Europol és a Frontex közötti információáramlások tekintetében fennálló akadályokra**, különösen ami a személyes adatok Frontex részére történő átadásának a lehetőségét illeti. Az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökségről (EBCGA) szóló új rendeletre¹² vonatkozó javaslat döntő fontosságú lesz az e tekintetben történő előrelépés szempontjából.

II. Az operatív eszközök megerősítése a migráncsempész hálózatok hatékony felszámolása céljából:

4. A szervezett és súlyos nemzetközi bűnözésre vonatkozó uniós szakpolitikai ciklus / az EMPACT használatának intenzívebbé tétele

A tagállamoknak ki kell aknázniuk az EMPACT-ban (Európai Multidiszciplináris Platform a Bűnügyi Fenyegtettség Ellen) rejlő teljes potenciált az EU-ba és az EU-ban migránsokat csempésző bünszervezetek leküzdése érdekében.

Tovább építve arra a támogatásra, amelyet az EMSC már jelenleg is nyújt az EMPACT keretében folyó tevékenységekhez az illegális bevándorláshoz történő segítségnyújtás elleni operatív cselekvési tervben, az uniós tagállamoknak, az Europolnak, a Frontexnek, az Eurojustnak és más résztvevőknek **tovább kell fokozniuk azon erőfeszítéseiket, melyek célja „olyan, az illegális bevándorlást elősegítő bünszervezetek felszámolása, amelyek hozzájárulnak az illegális bevándorláshoz azzal, hogy az EU külső határát átszelő és az EU területén lévő fő migrációs útvonalak mentén segítséget nyújtanak az irreguláris migránsoknak, különös figyelemmel azokra, amelyek módszerei emberéleteket veszélyeztetnek, amelyek szolgáltatásaikat online kínálják és amelyek üzleti modelljének részét képezi az okmányokkal való visszaélés.”¹³**

¹¹ A Frontex 2016-ban indította el PeDRA (*Processing of Personal Data for Risk Analysis – Személyes adatok kockázatelemzés céljából végzett kezelése*) elnevezésű projektjét. Ennek célja az Olaszországba újonnan érkezett migránsok meghallgatása során gyűjtött személyes adatok kezelése. Az ügynökség új megbízatása lehetővé tette a PeDRA projekt kiterjesztését a Frontex Spanyolországban és Görögországban folytatott operatív tevékenységeire, és az a közelmúltban állandó gyakorlatként minden közös művelet részévé vált. A projekt szorosabb együttműködést tesz lehetővé az Europol, valamint az uniós és tagállami biztonsági és büntetőhatóságok között.

¹² COM(2018) 631 final, 2018. szeptember 12.

¹³ A Tanács következtetései a szervezett és súlyos nemzetközi bűnözés elleni küzdelemmel kapcsolatos, a 2018 és 2021 közötti időszakra szóló uniós prioritások meghatározásáról (9450/17).

Az operatív tevékenységek és a nyomozások támogatása érdekében maximalizálni kell a **migráncsempészsre hatással lévő más** – például az embercsempészsre, a bűncselekmények finanszírozására, a pénzmosásra és a vagyonvisszaszerzésre vonatkozó, valamint az okmányokkal való visszaélés jelentette horizontális prioritásra, illetve a bűncselekmények egyéb kategóriáira, így a kábítószerkereskedelemre vagy a kiberbűnözésre (például az illegális bevándorlás elősegítéséhez kapcsolódó tiltott áruk és szolgáltatások online, többek között a darkneten történő nyújtására) vonatkozó – **operatív cselekvési tervekkel ötvözve tett erőfeszítéseket**.

A tagállamoknak, az Europolnak és a Frontex okmányokkal való visszaélés elleni kiválósági központjának **az okmányokkal való visszaéléssel foglalkozó szakértőit** intenzívebben kellene igénybe venni olyan operatív tevékenységek során, mint a közös akciónapok (JAD-ok).

A tagállamok konzulátusai és a Bizottság között a Vízumkódex 48. cikke alapján folyó helyi schengeni együttműködés összefüggésében a tagállamok harmadik országokban és régiókban lévő konzuli szolgálatai rendszeresen nyújtanak információkat migrációs és biztonsági veszélyekről, valamint az okmányokkal való visszaélést érintő gyakorlatokról. Ezek az információk döntő fontosságúak lehetnek a nyomon követendő gyanús magatartások azonosítása szempontjából.

Biztosítani kell **az EMPACT-finanszírozás optimális felhasználását**. Az illegális bevándorlás elősegítése elleni 2019. évi operatív cselekvési terv tekintetében már sor került emelt szintű, 400 000 EUR összegű finanszírozás rendelkezésre bocsátására (az EMPACT 3 millió EUR összegű teljes költségvetéséből nagy értékű támogatások céljára). Ez azonban nem elegendő minden tervezett operatív tevékenység finanszírozására. Folytatni kell a helyi operatív tevékenységek további finanszírozási lehetőségeinek a feltérképezését.

A harmadik országokat tovább kell ösztönözni arra, hogy működjenek közre releváns EMPACT-fellépésekben, többek között annak biztosításával, hogy könnyen hozzáférhessenek az ülések, a tolmácsolás/fordítás, a napidíjak fizetése és az operatív létesítmények tekintetében rendelkezésre álló erőforrásokhoz az uniós tagállamokkal végzendő konkrét nyomozások támogatása érdekében.

A Nyugat-Balkánnal foglalkozó meglévő munkacsoportra építve – amelyet Ausztria vezet az illegális bevándorláshoz történő segítségnyújtás elleni EMPACT operatív cselekvési terv keretében, és amelyben az Europol, a Frontex, a kulcsfontosságú uniós tagállamok és nyugat-balkáni partnerek vesznek részt – intenzívebbé kell tenni az együttműködést a régióval minden releváns tagállam és uniós ügynökség részvételének a biztosításával. A hangsúlyt az elkövetési módokra (többek között a légi úton történő csempészésre), az operatív együttműködés támogatására és a releváns adatok (áramlások, tendenciák, részletes nemzeti statisztikák) cseréjére kell helyezni. A Nyugat-Balkánnal foglalkozó munkacsoport integrálni fogja működési modelljében a bűnügyi rendőrséget, a határrendőrséget, valamint a vám- és pénzügyi nyomozókat annak érdekében, hogy integrált módon lehessen fellépni a migráncsempészéssel szemben. Ez a modell hasznos információkat fog szolgáltatni arra vonatkozóan, hogy miként lehet kezelni a migráncsempészéssel kapcsolatos tevékenységeket, és esetleg alkalmazni lehet majd a Földközi-tenger középső és nyugati részén áthaladó útvonalak esetében is, figyelembe véve ugyanakkor azok sajátos jellemzőit.

2019 végéig az Europolnak – a Frontexszel szoros együttműködésben – célzott jelentést kellene készítenie a nyugat-balkáni migráncsempészés kezeléséről. A jelentés elkészítéséhez fel kell használni az uniós tagállamokból és hasonlóképpen a harmadik országokból származó minden rendelkezésre álló forrásból – köztük a Nyugat-Balkánnal foglalkozó munkacsoporttól, a bécsi közös műveleti irodától, valamint a régióba kirendelt különböző összekötő tisztviselőktől – gyűjtött információkat, teljes körű szinergiát biztosítva a Frontexszel és az EASO-val együtt a továbbutazásokról készített átfogóbb elemzésekkel. E jelentéssel a fő cél az lesz, hogy áttekintést nyújtson a migráncsempészéssel foglalkozó bűnszervezetek ellen a térségben folytatott küzdelem tekintetében fennálló aktuális kihívásokról, beleértve a régióban tevékeny bűnszervezetek típusait, a fő bűnügyi csomópontokat, azok földrajzi eloszlását, más bűnszervezetekkel való kapcsolataikat és fő működési módjukat. A jelentésnek tartalmaznia kell arra vonatkozó javaslatokat is, hogy a gyakorlatban miként lehetne leküzdeni ezeket a kihívásokat, előkészítendő ezáltal azokat a megbeszéléseket, amelyek az aktív bűnszervezetek felszámolására vonatkozóan egy konkrét célkitűzéseket, szereplőket és operatív eszközöket meghatározó ütemterv kidolgozására irányulnak.

5. A migráncsempészés kezelésével foglalkozó közös összekötői munkacsoport (JLT-MS) létrehozása az Europol keretében

Az Európai Tanács kifejezetten kérte, hogy hozzanak létre egy közös munkacsoportot az Europol égisze alatt működő EMSC keretében. E munkacsoport fő célja az lesz, hogy előmozdítsa és elősegítse határokon átnyúló nyomozásoknak és műveleteknek a tagjai és partnerei általi közös azonosítását, rangsorolását és kezdeményezését. A munkacsoport operatív platformot képez majd, ekként az EMSC-be fog beágyazódni, és az ICH-val teljes szinergiában fog működni, elkerülve ugyanakkor az átfedéseket.

A munkacsoport több tagállam és nem uniós partner olyan összekötő tisztviselőinek (LO) állandó operatív csoportja fogja képezni, akik a migráncsempészség / emberkereskedelem területének szakértői. **A tagállami szakértők részt fognak venni a migráncsempészséssel összefüggő fő fenyegetések elleni multilaterális, hírszerzésen alapuló, koordinált intézkedésekben, ideértve az EU-ban és harmadik országokban működő nagy értékű célpontokkal kapcsolatos operatív munkát is.** Az összekötő tisztviselők biztosítani fogják az operatív ügyekkel való közvetlen kapcsolatot nemzeti szinten. A munkacsoport ennél fogva le fog képezni olyan sikeresen működő Europol-platformokat, mint a J-CAT és a CT-JLT. A munkacsoport közvetlen kapcsolatot fog biztosítani a közvetlenül gyűjtött információk és az Europol elemzései között. Szorosan együtt fog működni továbbá a JOT MARE-val, amelyet a tagállamok kiküldött nemzeti szakértőinek a Földközi-tenger térségével kapcsolatos adatokat elemző és szakértelmet nyújtó csoportja alkot.

A munkacsoportnak elő kell segítenie azt is, hogy egy helyen legyen elérhető a különböző típusú bűncselekményekre – például az emberkereskedelemre, az okmányokkal való visszaélésre, a pénzügyi nyomozásokra stb. – vonatkozó multidiszciplináris szakértelem.

A munkacsoportnak módjában kell állnia, hogy – a tagállamok összekötő tisztviselőin keresztül – közvetlenül kommunikáljon a harmadik országokban lévő bevándorlási összekötő tisztviselőkkel és képviselőkkel, ami lehetővé teszi az információk gyorsabb megosztását. Amennyiben ez operatív szempontból szükséges, a JLT-MS munkája kiterjedhet harmadik országokra és/vagy a magánszféra képviselőire. A munkacsoport égisze alatt működve a részt vevő érdekelt felek ily módon képesek lennének arra, hogy felhasználjanak regionális együttműködési rendszereket, és a regionális együttműködést nagy hatásfokú nemzetközi együttműködéssé alakítsák át.

6. Közös regionális operatív platformok igénybevétele

A közös regionális operatív platformok – mint amilyen a bécsi közös operatív iroda (JOO) – funkcionális interfészt képezhetnek a konkrét regionális kihívásokkal kapcsolatban harmadik országokkal folytatott együttműködéshez. **Ilyen vagy hasonló létesítményeket más helyszíneken is létre lehetne hozni**, eseti alapon végzett értékelés alapján. Biztosítani kell az EMSC és a Frontex képességeinek – különösen a fogadó uniós tagállamokban és harmadik országokban a Frontex által lebonyolított koordinált közös műveletek és kísérleti projektek – teljes körű koordinálását, bevonását és igénybevitelét.

7. A pénzügyi nyomozási komponens megerősítése

A tagállamoknak szisztematikusabban kell pénzügyi nyomozásokat indítaniuk a bűnözők nyereségének és vagyonának azonosítása és lefoglalása érdekében. E célból a **tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy** nemzeti szinten **elegendő erőforrás, szakértelem és igazságügyi támogatás álljon rendelkezésre** a migráncsempéssel kapcsolatos ügyekben végzett pénzügyi nyomozásokhoz, többek között fokozott nemzetközi együttműködés révén. A bűncselekmények finanszírozására, a pénzmosásra és a vagyonvisszaszerzésre vonatkozó operatív cselekvési tervben kínált lehetőségeket maradéktalanul ki kell használni.

Az Eurojustnak azonosítania kell minden olyan akadályt, amely hátráltathatja hatékonyabb pénzügyi nyomozások lefolytatását a büntetőeljárások során.

Az Europol pénzügyi hírszerzési képességeinek támogatniuk kell a tagállamok nyomozásait és az EMSC keretében zajló ügyeket, különösen a pénzügyi információs egységektől (FIU), a vagyonvisszaszerzési hivataloktól (ARO) és a vámügyi szervektől származó információkhoz való hozzáférés megkönnyítésével. A megfelelő szakértelemmel és technikai támogatással meg kell erősíteni **az Europol keretében** a tagállamokban folyó **pénzügyi nyomozások és vagyonvisszaszerzések támogatására rendelkezésre álló kapacitást**.

Meg kell erősíteni az Europol stratégiai elemzési képességeit a bűnszervezetek profiljáról, illetve a migráncsempészség bűnözői piacainak méreteiről alkotott **átfogó uniós hírszerzési kép tökéletesítése** érdekében, biztosítva a szinergiát a Frontex keretében folyó munkával, illetve az egyéb érdekelték által nyújtott információkra is építve.

8. Az igazságügyi összetevő erősítése

Az igazságügyi utókövetés – a harmadik országokban is – kulcsfontosságú annak biztosítása szempontjából, hogy a migráncsempész-hálózatokkal szembeni minden folyamatban lévő erőfeszítés hatékony legyen. Az Eurojust erőteljesebb közreműködése a vonatkozó EMPACT operatív cselekvési tervekben, **valamint az Eurojust kapcsolattartói által a vonatkozó elemzési projekteken játszott szerep fokozása** döntő fontosságú lenne olyan ügyek korai szakaszban történő azonosítása szempontjából, amelyek esetében hasznos lenne az Eurojust által nyújtott támogatás.

Az Eurojusthoz utalt ügyek teljes száma rendkívül alacsony. Ösztönözzük a tagállamokat, hogy már korai szakaszban aktívan kérjék az Eurojust támogatását a migráncsempézésessel kapcsolatos ügyekben az igazságügyi információk cseréje, a joghatósági összeütközések elkerülése és a büntetőeljárásról való megállapodás érdekében. Ösztönözni kell az Eurojust támogató szerepének és **igazságügyi együttműködési eszközeinek** – például a koordinációs üléseknek, a koordinációs központoknak és a közös nyomozócsoportoknak –, valamint a harmadik államokkal való együttműködéssel kapcsolatos kapacitásainak a teljes körű igénybevételét.

Annak érdekében, hogy migráncsempézési ügyekben gyorsabban lehessen közös nyomozócsoportokat létrehozni, az Eurojustnak a közös nyomozócsoportokra vonatkozó, testre szabható megállapodásmintát kell kidolgoznia és elő kell mozdítania annak állandó használatát. A közös nyomozócsoportok létrehozásakor alaposan mérlegelni kell a migráncsempézésessel kapcsolatos ügyekben folytatott büntetőeljárás hatékonyságának növelésére vonatkozó konkrét követelményeket, például azt, hogy későbbi büntetőeljárások megkönnyítése érdekében a migránsokat tanúknak is lehet tekinteni, azon lehetőség megvizsgálását, hogy a migránsok megmentésének helyszínén is lehessen vallomásokot felvenni, valamint az ilyen vallomások későbbi eljárásokban való elfogadhatóságának a biztosítását stb.

Az Eurojustnak – megfelelő struktúráján keresztül – továbbra is elő kell segítenie a gyakorlati szakemberek hálózatba szerveződését, hogy ösztönözze a migráncsempézési ügyekben a nyomozás és a büntetőeljárás lefolytatása során kialakult legjobb gyakorlatok cseréjét, valamint a kihívások és a levont tanulságok azonosítását, többek között mérlegelve e célból az ügyészi hálózat felállításának a szükségességét is.

9. Operatív szükségleteken alapuló képzés

Jóllehet a kapacitásépítő eszközöknek széles választéka áll rendelkezésre, az EU és a globális szereplők optimalizálhatnák az arra irányuló erőfeszítéseiket, hogy jobban megfeleljenek a határigazgatással összefüggésben felmerülő operatív szükségleteknek.

A Frontexnek és a CEPOL-nak kell vezető szerepet betöltenie az egyedi képzési programok kidolgozásában – adott esetben az Europol, az Eurojust és az eu-LISA támogatásával –, a határellenőrzési (határforgalom-ellenőrzési és határőrizeti) egységek, a konzuli hivatalok és az egyéb érintett szolgálatok szükségleteit szem előtt tartva.

Az EU-n belüli képzési programok megerősítését **hasonló mértékű, de tágabb körű erőfeszítéseknek** kell kísérniük. Mérlegelni lehetne egy közös képzéseket és gyakorlatokat tartalmazó regionális vagy globális program kidolgozását. A program egyúttal átfogó, globális, számos érdekelt felet tömörítő fórumot kínálhatna, amely magában foglalná a CEPOL-t, az Interpolt, az UNODC-t és az EBESZ-t is.

III. A csempészhálózatok online kommunikációjának akadályozása:

10. Az Europolon belüli, a szélsőséges internetes tartalmakkal foglalkozó uniós egység (IRU) kapacitásának megerősítése

Fokozni kell a migráncscsempész hálózatokkal kapcsolatban az interneten végzett kutatásokat és növelni kell a kapcsolódó értesítések számát, a bűnszervezetek digitális lábnyomának követése, az elkövetők felelősségre vonásának megkönnyítése és az illegális bevándorláshoz történő internetes segítségnyújtás hozzáférhetőségének korlátozása érdekében. Javítani kell a tagállamoktól és az uniós szervektől kiinduló információáramlást, hogy az IRU minél nagyobb számban kapjon értesítést a problémás internetes tartalmakról. Az egyéb IB-ügynökségek, például az EASO és a Frontex e területen végzett tevékenységeivel való szinergiák kiaknázása várhatóan egyre fokozódó mértékben eredményez majd értesítéseket, stratégiai elemzéseket és operatív információkat.

Azzal párhuzamosan, hogy megerősítjük az EU IRU-nak a csempészhálózatok online kommunikációjának akadályozására irányuló kapacitásait, a tagállamok bűnüldöző szerveinek is megfelelő hasonló kapacitásokkal kell rendelkezniük.

Az IRU jelenleg korlátozott kapacitással rendelkezik arra, hogy megfigyelje és akadályozza a csempészhálózatok online kommunikációját és a kapcsolódó online infrastruktúrákat.

Sürgős feladatként meg kell tehát erősíteni az EU IRU-nak a migráncscsempészs területére vonatkozó kapacitásait, többek között kiegészítő erőforrások rendelkezésre bocsátásával, a következő célok érdekében:

- az értesítések számának növelése;
- a csempészhálózatok által használt műszaki infrastruktúra feltérképezése és ellehetetlenítése;
- az EU IRU együttműködésének fokozása az e területen működő online szolgáltatókkal, kiterjesztve az együttműködést a közösségimédia-vállalatok körén túlra is (hogy az minden tárhelyszolgáltatót magában foglaljon);
- közös kampányok szervezése „célzott értesítésekkel kapcsolatos akciónapok” formájában, arra építve, hogy ez a modell a terrorizmus elleni küzdelemmel összefüggésben már meggyőző eredményeket mutatott fel.

A migráncscsempészs elleni küzdelemre irányuló munka támogatása érdekében a Bizottságnak fel kellene tárnia azokat a szinergiákat, amelyek az uniós internet fórum keretében más típusú bűncselekményekkel kapcsolatban végzett munkával állhatnak fenn. Az e területen hozható intézkedések közé tartozhat a magánvállalkozásokkal való együttműködés fokozása, valamint megfelelő képzések biztosítása a tagállami nyomozók és a közösségi média munkatársai számára, ami szintén segítheti az értesítések számának növelését.

IV. Az Uniónak a prioritást jelentő harmadik országokban és régiókban végzett külső tevékenységeivel fennálló szinergiák maximális kiaknázása:

11. A KBVP-missziókkal/-műveletekkel való kapcsolatok erősítése

A fő migrációs útvonalakon végrehajtott – **mind polgári, mind katonai – KBVP-missziók és -műveletek**, mint például a SOPHIA művelet, az EUBAM Líbia, az EUCAP Száhel Niger, az EUCAP Száhel Mali és az EUTM Mali, rendkívül fontosnak bizonyultak, és egyértelműen tanúsítják, hogy a KBVP regionális, együttműködésen alapuló megközelítést alkalmaz a migrációval összefüggésben.

Míg az EMSC-nek az azon harmadik országokkal való együttműködés fokozására kell összpontosítania, amelyekkel az operatív megállapodások lehetővé teszik a személyes adatok közvetlen cseréjét – például a nyugat-balkáni régióban –, kedvező előrelépésnek tekinthető, hogy **az Europol rotációs alapon támogatást nyújt** három polgári KBVP-misszió számára (EUCAP Száhel Mali, EUCAP Száhel Niger és EUBAM Líbia), amelyekre vonatkozóan 2018 márciusában konkrét feladatmeghatározás kidolgozására került sor.

Az EUNAVFOR ATALANTA művelet megfelelő helyzetben lehet ahhoz, hogy olyan értékes információkat szolgáltatson az Europol és az Interpol adatbázisai számára az Ádeni-öblön és a Vörös-tengeren keresztül haladó irreguláris migrációra vonatkozóan, amelyeket a műveletre vonatkozó jogi keret alapján gyűjtöttek. **Meg kell határozni azokat a lehetséges információáramlási utakat, amelyeken az említett ügynökségek releváns információkat kaphatnak az EUNAVFOR ATALANTA művelettől** a nem kalóztevékenységgel kapcsolatos bűncselekményekről – például az embercsempészésről – a műveletre vonatkozó jogi kerettel összhangban.

A releváns tanácsi szervezeteknek – az EUNAVFOR MED Sophia műveleten belüli **bűnügyi információs egység kísérleti projektjének eredményei alapján** és a polgári KBVP területére vonatkozó paktum keretén belül – további alkalmas lehetőségeket kell feltárniuk az operatív együttműködés erősítése céljára; ilyen lehet többek között a KBVP-missziók és a polgári missziók bel- és igazságügyi ügynökségei közötti információcsere.

A KBVP-missziók már most is megoszthatnak stratégiai információkat, amennyiben a megbízatásuk erről rendelkezik. Egyértelműen szükség van arra, hogy megvizsgáljuk a rendelkezésre álló eszközöket és erőforrásokat a bel- és igazságügyi, illetve a KBVP-szereplők közötti potenciális kapcsolódási pontok maximalizálásának biztosítása érdekében, figyelembe véve ugyanakkor a fogadó országok szükségleteit. Ez magában foglalja azt is, hogy ki kell alakítani a KBVP-missziókra/-műveletekre vonatkozó jogi keretet a személyes adatok IB-ügynökségekkel való cseréjének javítása céljából, és gondoskodni kell az említett adatok megfelelő szintű védelméről.

A **polgári KBVP területére vonatkozó paktum**¹⁴ rögzíti a Tanács és a tagállamok arra vonatkozó kötelezettségvállalását, hogy támogatják a KBVP-missziók hozzájárulását számos biztonsági kihívás, például a szervezett bűnözés és a migráncscsempészség kezeléséhez, ideértve a KBVP-IB együttműködés és a kétirányú információmegosztás megerősítését is¹⁵.

Technikai, jogi és szervezeti intézkedéseket kell hozni – azok erőforrásigényét is figyelembe véve – annak lehetővé tétele érdekében, hogy a KBVP-missziók/-műveletek adott esetben **információcserét folytathassanak a SIENA-n keresztül.**

12. Uniós összekötő tisztviselők a Közel-Kelet és Észak-Afrika, a Száhel-övezet és a Nyugat-Balkán térségében

Kulcsfontosságú a **harmadik országokban működő uniós összekötő tisztviselők** (például az Unió küldöttségeiben működő európai migrációs összekötő tisztviselők, a tagállamok bevándorlási összekötő tisztviselői, az Europol és a Frontex összekötő tisztviselői) **tevékenységeinek koordinálása.** Ez egyrészt segíti valamennyi IB-ügynökség és tagállam munkáját, másrészt pedig azért fontos, hogy az elkülönülten működő összekötő tisztviselők jelenlegi, szétaprózott hálózata egységesebbé váljon és ezáltal elkerülhető legyen a hitelesség csökkenése az Unió külső partnereivel szemben.

¹⁴ A Tanács 2018. november 19-én fogadta el.

¹⁵ A polgári KBVP területére vonatkozó paktum – amellet, hogy alapfeladatuként az úgynevezett feirai prioritások teljesítésére, vagyis a rendőrségnek, a jogállamiságnak és a polgári közigazgatásnak az instabil és konfliktus által sújtott környezetekben történő megerősítésére összpontosít, továbbá hangsúlyozva a biztonsági ágazat reformjával, valamint a nyomon követéssel kapcsolatos feladatok fontosságát – a polgári KBVP olyan további alapvető feladatait is magában foglalja, amelyekkel azok hozzájárulnak az Unió biztonsági kihívásokra való szélesebb körű reagálásához, ideértve az irreguláris migrációval, a hibrid fenyegetésekkel, a kiberbiztonsággal, a terrorizmussal és radikalizálódással, a szervezett bűnözéssel, a határigazgatással és tengeri védelemmel, valamint az erőszakos szélsőségek megelőzésével és az ellene folytatott küzdelemmel kapcsolatos kihívásokat, figyelembe véve a kulturális örökség megőrzésének és védelmének szükségességét is.

Ezenkívül a Frontexnek és az Europolnak még jobban meg kell erősítenie a tagállamok bevándorlási összekötő tisztviselőivel és az európai migrációs összekötő tisztviselőkkel való rendszeres kapcsolattartást az aktuális operatív találkozók (például az ILO AFIC találkozók) keretében.

A bevándorlási összekötő tisztviselőkről szóló rendelet folyamatban lévő felülvizsgálata fontos lépés a tagállamoknak és az EU egészének biztosítandó támogatás javítása érdekében, és a jobb együttműködés és a harmadik országokba telepített erőforrások optimális használata révén lehetővé fogja tenni a migráncsempészás jelentette kihívásokra való hatékonyabb reagálást. Például – megfelelő esetben és a kirendelő hatóságok jóváhagyásával – közös képzések szervezhetők: így elkerülhető az erőfeszítések megkettőzése és lehetővé válik a potenciális összekötő tisztviselők lehető legszélesebb köréből való toborzása.

13. Közös operatív partnerségek és együttműködés harmadik országokkal

Jóllehet az érintett harmadik országokkal még operatív megállapodásokat kell kötni, kulcsfontosságú, hogy a tagállamok és az uniós szervek aktívan lépjenek kapcsolatba a prioritást jelentő harmadik országokkal a migráncsempészás elleni hatékonyabb küzdelem céljából, többek között más nemzetközi együttműködési eszközök – például a nemzetközi szervezett bűnözés elleni egyezménynek a migránsok szárazföldön, légi úton és tengeren történő csempészete elleni fellépésről szóló jegyzőkönyve – keretében is.

Fontolóra kell venni a párbeszéd és az együttműködés rugalmasabb keretei felé történő elmozdulást, ami segíthetné, hogy „**közös operatív partnerségeket**” alakítsunk ki ezekkel az országokkal a migráncsempész bűnügyi hálózatok felszámolása céljából. A közös operatív partnerségek révén a nemzeti hatóságok és a partner harmadik országok megfelelő, közös nyomozócsoportokat alakíthatnak ki, de tágabb körű tevékenységeket is folytathatnak, így például kapacitásépítést, munkahelyi mentorálást vagy az összekötő tisztviselők cseréjét.

Létre kellene hozni **az ez iránt érdeklődő tagállamok munkacsoportját, amely együttműködne az EKSZ-szel és a Bizottsággal, és bevonná a tevékenységébe a megfelelő uniós ügynökségeket is**. A munkacsoport feladata az lenne, hogy azonosítsa azokat az országokat, amelyekkel célszerű és megvalósítható lenne a közös operatív partnerség kialakítása, majd népszerűsítse az elképzelést ezen országok körében, támogassa a velük folytatandó párbeszédet és lehetővé tegye az uniós tagállamok számára, hogy konkrét projekteket javasoljanak és irányítsanak a harmadik országokkal való közös operatív partnerségek létrehozása érdekében, az Unió kapacitásainak igénybevételével.

A harmadik országokkal (származási, tranzit-, illetve kiindulási országokkal) való együttműködés továbbra is kulcsfontosságú eszköz a migráncsempészési tevékenységek megelőzéséhez még azelőtt, hogy az irreguláris migrációs áramlások elérnék az EU-t. A Frontex már létrehozott egy, az afrikai országokkal való szoros együttműködést szolgáló fórumot: az **Afrika–Frontex hírszerzési együttműködési hálózatot (AFIC)**, valamint hasonló megállapodásokat kötött más harmadik országokkal is (Törökország, nyugat-balkáni régió, keleti partnerség). Még jobban fel kell tárnai az ezekben a fórumokban – mint a migráncsempészéssel kapcsolatos információk/hírszerzési információk fokozott cseréjére alkalmas fórumokban – rejlő lehetőségeket, többek között a folyamatban lévő nyomozásokhoz és a fokozott megelőző intézkedésekhez nyújtandó eseti jellegű támogatások, valamint az érintett országokban folyó kapacitásépítési tevékenységek vonatkozásában. Még jobban fel kell tárnai továbbá az EU és az Afrikai Unió releváns szervei – például az AFRIPOL – közötti szorosabb együttműködés lehetőségeit is.

A tagállami irányítású **közös nyomozócsoport** Nigerbe való telepítése során nyert tapasztalatokat fel kellene használni annak értékelése céljából, hogy hogyan kombinálható az információmegosztás és a kapacitásépítés a harmadik országok támogatása érdekében. Adott esetben törekedni kell a vallettai közös cselekvési terv keretében előirányzott projektekkal való szinergiákra is¹⁶.

A rendőrségi és vámügyi együttműködési központok olyan támogató struktúrát alkotnak, amely segíti az információcserét, valamint támogatást nyújt a határ menti területeken rendőrségi, határellenőrzési és vámügyi feladatokat ellátó operatív ügynökségek tevékenységeihez. **A szomszédos országokkal** (például Algériával, Tunéziával, Egyiptommal, Törökországgal, a nyugat-balkáni partnerekkel) **létrehozandó rendőrségi és vámügyi együttműködési központok vagy rendőrségi együttműködési központok** szintén segíthetnék a strukturáltabb információáramlást. Erre jó példát szolgáltatnak Spanyolország és Marokkó már létező rendőrségi együttműködési központjai.

Szinergiákat kell kialakítani a tengeri elemző és műveleti központ kábítószerrel foglalkozó részlegével (MAOC-N)¹⁷, a sokféle bűncselekményben részt vevő bűnszervezetek által használt ún. „érdeklődésre számot tartó hajók”-ra vonatkozó információcsere javítása céljából, a nagy értékű célpontok után folytatott eredményes nyomozás elősegítése érdekében.

¹⁶ A regionális rabati és kartúmi folyamat keretében is végrehajtanak a vallettai közös cselekvési terv 4. területe alá tartozó olyan projekteket, amelyek az irreguláris migráció, a migráncsempészés és az emberkereskedelem megelőzésére és az ellenük való küzdelemre irányulnak.

¹⁷ A MAOC (N) az Atlanti-óceánon keresztül Európa és a nyugat-afrikai partok felé irányuló, légi és tengeri úton zajló kábítószer-kereskedelem elleni küzdelem céljára szolgáló platform. A platform keretében hét uniós tagállam működik együtt: Franciaország, Írország, Olaszország, Hollandia, Portugália, Spanyolország és az Egyesült Királyság.

A rövidítések jegyzéke

AFIC	Afrika–Frontex hírszerzési együttműködési hálózat
ARO	vagyron-visszaszerzési hivatal
CIC	bűnügyi információs egység
KBVP	közös biztonság- és védelempolitika
CT	a terrorizmus elleni küzdelem
EMAST	az Europol mobil elemzői és szakértői csoportjai
EMLO	európai migrációs összekötő tisztviselő
EMPACT	Európai Multidiszciplináris Platform a Bűnügyi Fenyegtettség Ellen
EMSA	Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökség
EMSC	a Migráncsempészség Ellen Küzdelem Európai Központja
FII	illegális bevándorláshoz történő segítségnyújtás
FIU	pénzügyi információs egység
JAD	közös akciónap
J-CAT	Számítástechnikai Bűnözés Elleni Közös Akció Munkacsoport
JIT	közös nyomozócsoport
JLT	közös összekötői munkacsoport
JOO	közös operatív iroda
HVT	nagy értékű célpont
NBB	Nemzetközi Büntetőbíróság
ICH	migráncsempészséssel kapcsolatos kérdésekkel foglalkozó információs központ
ILO	bevándorlási összekötő tisztviselő
IRU	a szélsőséges internetes tartalmakkal foglalkozó uniós egység

MAOC-N	a tengeri elemző és műveleti központ kábítószerekkel foglalkozó részlege
OAP	operatív cselekvési terv
OCG	bűnszervezet
OTF	operatív munkacsoport
EBESZ	Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet
PCC	rendőrségi együttműködési központ
PeDRA	személyes adatok kockázatelemzés céljából végzett kezelése
SIENA	Biztonságos Információcsere Hálózati Alkalmazás
